

Posudek oponenta diplomové práce

Student/ka:	David Krčil
Název práce:	System klasifikace popisů společnosti v období ústupu od postmodernismu
Vedoucí:	doc. Mgr. Michael Hauser, Ph.D.
Oponent¹:	doc. PaedDr. Hana Horáková, Ph.D.

Popis hodnocení řešení práce.

Téma diplomové práce je plně relevantní pro studovaný obor. Navíc lze konstatovat, že snaha o vymanění se z „tenat“ postmodernismu a konceptuální zachycení současnosti nabývá v posledních desetiletích v humanitních oborech na významu. V práci je provedena formulace výzkumného úkolu standardním způsobem. Vychází z argumentu, že nedochází k radikálnímu zániku postmodernismu a nástupu zcela nové logiky, ale spíše o její intenzifikaci a mutaci. Cíl práce a výzkumná otázka jsou definovány z hlediska vědecké ambice správně a srozumitelně, autor však mohl věnovat více času a prostoru diskusi nad příčinami ústupu postmodernismu. Zdařile je představen výzkumný rámec a obhájen vlastní postup práce. Autor v práci nikde nezjednodušuje, zpracování tohoto tématu jistě předcházelo dlouhodobé studium teoreticky zaměřené odborné literatury. To umožnilo přesně vymezit linii výzkumu, obhájit ji a dát ji do správné struktury. Diplomová práce je ukotvena interdisciplinárně (v kulturní teorii, kulturní kritice, sociologii a filozofii) a vzhledem k heterogenitě přístupů přizvaných humanitních oborů i společenské vědy mohl autor lépe specifikovat, jakým způsobem vybrané texty „čte“. Mohl pro komparaci zvolit konkrétní analytický metodologický nástroj, například kvalitativní obsahovou analýzu v kombinaci s reflexivní tematickou analýzou. Vyhnul by se tak prezentaci formulací (s odkazem na studovaná díla), které byly spíše zavádějící a nepřispěly k naplnění cíle. Mám na mysli řadu zdánlivě univerzálně platných tvrzení, uvedených v 1. části, jako například, u Kirby „dochází k jisté míře opouštění postmoderní ironie ve prospěch nové vážnosti, s. 31, nebo „krvavé násilí je nahrazováno odosobněnou destrukcí“ (s. 122), „není takový zájem o psychologické motivy“, „politika je prezentována jako dětská představa bránění nadčasových hodnot“ (s. 32). Autor sice v závěru přenášení poznatků platných pro určité skupiny jedinců na všechny kritizuje a správně se vymezuje vůči trendům v mnoha takto koncipovaných studiích (včetně Harariho apod.), avšak sám při popisu jednotlivých přístupů činí totéž. Navíc není zřejmé, jak autor vymezuje koncept západní společnosti, na níž jsou upřeny zraky vybraných autorů. Vyjevuje se zde zřetelný rozpor ve snaze univerzálně popsat fragmentovanou, hybridní

¹ Pokud posudek vypracovává vedoucí práce, nevyplňovat.

„západní“ společnost, ač autor správně usuzuje na univerzální pronikání a všudypřítomnost globálního kapitalismu ve všech současných společnostech. Neoperuje sice s konceptem politického a ekonomického neoliberalismu, ale právě díky němu by mohl rozporovat předpoklad homogenního působení tohoto přístupu na lokální společnosti. V praxi totiž pozorujeme proces neoliberalizace, jakési neoliberalizování, spíše než jeho aplikaci seshora nějakou neosobní silou. Pro ověření, která z variant vysvětlení přítomnosti definičních rysů (například moderní a postmoderní) je „pravdivá“, by bylo potřeba nejen „vyřešit“ některé rozpory a pochybnosti reprezentativnějším výběrem děl či poukazovat na náhodné selekce podle zájmu autorů, ale především a) analyticky přístupem k otázce teoretického uvažování o pojmenování/charakteristice dnešní doby za použití specifických metod, b) vymezením klíčového konceptu západní společnosti, b) kritičtějším přístupem k vybranému vzorku děl a jeho výpovědní hodnotě.

Nakonec však autorova schopnost analyticky zpracovat nejrůznější klasifikace svědčí o jeho vysoké erudici a poctivém přístupu k řešení problému, proto bych ráda navrhla nejvyšší hodnocení této diplomové práce.

Jazyková a stylistická stránka práce je na velmi dobré úrovni. Text je čtivý a srozumitelný. Jen občas se objevují neobratná vyjádření, způsobená pravděpodobně překladem z angličtiny do češtiny, např. „kritérium využití oproti objevování nových významů“.

Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autorka/ka posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. Je ústup od postmodernismu univerzálně sdíleným pro současné humanitní a společenskovední obory? Lze tvrdit, že se již nerodí nové interpretační rámce a přístupy?
2. Pokuste se objasnit či vyvrátit tvrzení, podle něhož post-fordismus je ztotožněním postmodernismu.

V Praze 12.5.2023

.....
Hana Horáková